

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

In memoriam Boeli van Leeuwen

van Kempen, M.

Publication date
2007

Published in
Folia

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

van Kempen, M. (2007). In memoriam Boeli van Leeuwen. *Folia*, 61(14), 7.
http://www.folia.nl/archief/jaargang_61/Folia14_61.pdf

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

In memoriam Boeli van Leeuwen

De Antilliaanse schrijver Boeli van Leeuwen was op en top een eilandelijk schrijver, maar een schrijver die de grenzen van zijn eiland Curaçao glansrijk oversteeg. Hij overleed op donderdag 29 november om 11 uur 's avonds in de Taamskliniek op Curaçao.

Op 27 oktober 1950 promoveerde mr. W.C.J. van Leeuwen aan de Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam op het proefschrift *Verwerking van het recht op het overeengekomen*. Drie jaar eerder had hij al zijn eerste literaire werken het licht gegeven: de poëziebundel *Tempels in woestijnen* en de novelle *De Mensenzoon*. In 1959 zou zijn tot op heden vaakst herdrukte roman verschijnen: *De rots der struikeling*. Dat met die rots Curaçao bedoeld was, maakte ook het 'Zuid-Amerikaanse' omslag van die eerste uitgave al direct duidelijk: een cactus op een eiland met een felgele zon erboven. Die debuutroman ademt, net als *Een vreemde deling op aarde* uit 1962 en *De eerste Adam* uit 1966, een geest van onorthodox katholicisme – wat nogal opmerkelijk is voor een nakomeling van protestantse blanken. Søren Kierkegaard en Teilhard de Chardin, de in de aanloop naar het Tweede Vaticaans Concilie misschien wel meest gelezen theologen, waren in die vroegste romans rond. En nog in zijn laatste boek, de essaybundel *De taal van de aarde*, droeg Van Leeuwen een opstel op aan een van de progressieve gangmakers van Vaticanum II, Edward Schillebeeckx. Boeli van Leeuwen was gefascineerd door de merkwaardige katholiciteit die zijn geboorte-eiland de Zuid-Amerikaanse levenssfeer binnentrekt. Van wat voor de buitenstaander een

Boeli van Leeuwen met vrouw en kind ten tijde van zijn promotie

karig leven op een kale rots is, maakte hij een bestaan vol mythische dimensies. Het eiland was voor hem een afschaduwing van de grote wereld, waarin kerk en kapitaal aan de touwtjes trekken. Van Leeuwen

keek ernaar met verbazing, verbijstering en verontwaardiging. Hij zocht naar een grondpatroon dat aan de chaotische en agressieve wereld een beetje waardigheid zou kunnen verlenen, en meende die terug te vinden bij de kleine krabbelaars, de hoeren, de straatventers, de vissers. Jezus was voor hem zo'n aansprekende figuur, omdat hij zijn discipelen allereerst zocht in diezelfde lagen van de bevolking. Kierkegaard, Teilhard de Chardin, Schillebeeckx, de theologen die de menselijkheid van de Christusfiguur uittekenden: ze zijn allang door het pijprokende orakel uit Roermond, Jo Gijsen, bisschop van Reykjavik, en zijn Vaticaanse paardenfluisteraar Joseph Alois Ratzinger onder dikke lagen soutanestof afgedekt. Van Leeuwen zette zijn zoektocht voort in nieuwe boeken die hun taal slepen aan die van de bijbel: *Schilden van leem* (1985), *Het teken van Jona* (1988) en de schitterende bundel columns *Geniale anarchie* (1990). Hij zette onvergetelijke passages neer, zoals de scène waarin hij het uitschot van Curaçao toespreekt vanaf een wankele tafel, en hij met de fles in de hand en bankbiljetten uitstrooiend, met groot kabaal neerstort. Het was een fraaie demonstratie van zijn credo: 'Een boek is dan pas groot wanneer er een wereld voor ons opengaat waarin de schrijver zelf ten onder gaat aan het geschapene en in zekere zin machteloos staat ten aanzien van zijn creatie.' (Michiel van Kempen)

Michiel van Kempen is schrijver, surinamist en bijzonder hoogleraar West-Indische letteren aan de Universiteit van Amsterdam.